

Handläggare
Alaa Idris
Telefon: 08-50825520**Till**
Socialnämnden
2025-08-26

Remiss av Betänkandet Bättre förutsättningar för klimatanpassning (SOU 2025:51)

Svar på remiss från kommunstyrelsen Dnr KS 2025/932

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Klimatanpassningsutredningen har avslutat sitt arbete genom att överlämna betänkandet *Bättre förutsättningar för klimatanpassning* SOU 2025:51 till regeringen. Socialnämnden ombeds av kommunstyrelsen att yttra sig över remissen.

Utredningens uppdrag har varit att analysera och föreslå ny eller anpassad lagstiftning för att kunna genomföra effektiva klimatanpassningsåtgärder. Utredningen har lämnat elva förslag till förändringar i befintlig lagstiftning, varav ett av förslagen rör inomhustemperaturer.

Socialförvaltningen anser att det är bra att Folkhälsomyndigheten får bemyndigande att utfärda föreskrifter om högsta inomhustemperatur för känsliga grupper. Tydliga regler behövs för att minimera hälsorisker vid bland annat värmeböljor.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens svar på remissen.

Bakgrund

Regeringen gav den 14 mars 2024 en särskild utredare i uppdrag att analysera och vid behov föreslå ny eller anpassad lagstiftning för att kunna genomföra effektiva klimatanpassningsåtgärder. Utredningen har även haft uppdraget att identifiera möjliga finansieringsmodeller för att långsiktigt fördela kostnaderna mellan de aktörer som drar nytta av en klimatanpassningsåtgärd. Utredningen antog namnet Klimatanpassningsutredningen 2025. Socialnämnden ombeds av kommunstyrelsen att yttra sig över remissen.

Ärendet

Utredningen lämnar elva förslag till förändringar i befintlig lagstiftning som skapar bättre förutsättningar för genomförande av

klimateanpassningsåtgärder. I första hand är det åtgärder som tar mark i anspråk för att skydda byggnader eller annan egendom mot skador från naturhändelser. Utredningen lämnar även förslag på ny lag som gör det möjligt för en kommun att ta ut en del av kostnaderna för en klimateanpassningsåtgärd som kommunen genomför av fastighetsägare, vars fastigheter skyddas av åtgärden. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027 om inget annat anges.

Förslagen avsedda att förbättra möjligheterna för klimateanpassningsåtgärder inom befintlig lagstiftning är:

1. Kommuner ska hållas ansvariga för att upprätthålla och revidera detaljplaner med avseende på klimatrisker – områden med hög risk för byggande måste ändras eller återkallas
2. Kommunerna ska ges rätt att villkora bygglov med krav på klimateanpassningsåtgärder
3. Lagkrav på att dagvattensystem ska dimensioneras för tioårsregn, inklusive en klimatfaktor
4. Möjlighet för ledningsrätt för öppna dagvattenlösningar på privat mark för att hantera skyfall effektivt
5. VA-organisationer måste redovisa kapaciteten i dagvattensystem och uppdatera hydrauliska modeller
6. Införande av dispens från strandskyddet för att möjliggöra klimateanpassningsåtgärder i känsliga områden
7. Staten bör ta ansvar för kustskydd mot havsnivåhöjning på särskilt utpekade kuststräckor och etablera en tydlig process för detta
8. En ny lag som ger kommuner rätt att ta ut avgifter från fastighetsägare, upp till ett tak om 10 % av marknadsvärdet, för åtgärder som gagnar dem
9. Kommuner ska införas i översiktsplaner att klimatrelaterade risker och åtgärder redovisas
10. Skyldighet att informera fastighetsmäklare och köpare om klimatrisker och planerade anpassningsåtgärder
11. Tydliggör i lag kommunernas ansvar för hantering av extrema väderhändelser, inklusive uppförande av vallar, diken och bortschaktning av instabil mark

Inom ramen för punkt 11 föreslås att Folkhälsomyndigheten ska få rätt att införa bindande föreskrifter om högsta inomhustemperatur för känsliga grupper, exempelvis i boenden för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för beredskap och administration. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 20

augusti 2025 och funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 21 augusti 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialförvaltningens yttrande berör endast förslaget i utredningen som handlar om de grupper som Folkhälsomyndigheten definierat som känsliga grupper. Både socialtjänsten och funktionshinderomsorgen berörs av regler och riktlinjer som har påverkan på känsliga grupper och de omsorgsmiljöer som känsliga personer bor i.

Utifrån att antalet värmeböljor kommer att öka i framtiden på grund av klimatförändringar är det viktigt att samhället ställer om. Särskilt viktigt är det för större tätorter och städer där temperaturer i bebyggd miljö oftare är högre. Att Folkhälsomyndigheten får bemyndigande att utfärda föreskrifter om högsta inomhustemperatur för känsliga grupper innebär en förtydligande vad som gäller för bland annat boende med särskild service enligt LSS och SoL. Tydliga regler behövs för att minimera hälsorisker vid bland annat värmeböljor.

Att anpassa särskilda boenden till nya föreskrifter om högsta inomhustemperatur kräver investeringar i ventilation, kylningssystem eller/och byggnadsanpassningar. Här är det viktigt att det finns extra medel för anpassningar av fastigheter, informationsinsatser och tillsyn kopplad till nya regelverk så att inte kostnaderna i slutänden hamnar hos den enskilde.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens svar på remissen.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lisa Cadenius
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Betänkandet Bättre förutsättningar för klimatanpassning (SOU 2025:51)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2025-08-14
Lisa Cadenius, Avdelningschef	2025-08-14